

Til Kulturdepartementet

Oslo, 11.11. 2021

Høringsvar fra Norsk Friluftsliv til ny forskrift om tilskudd til frivilligsentraler

Vi viser til høringsbrev av 12.08.21 og 20.08.21 fra Kulturdepartementet om forslag til ny forskrift om tilskudd til frivilligsentraler.

Om Norsk Friluftsliv:

Norsk Friluftsliv er fellesorganisasjonen for de 18 store frivillige friluftslivsorganisasjonene i Norge med til sammen rundt 950.000 medlemskap, og rundt 5.000 lokale lag og foreninger. Våre organisasjoner har over 100 000 frivillige som hvert år bidrar med tusenvis av dugnadstimer for å organisere aktiviteter, merke stier, kjøre løyper, bygge og vedlikeholde hytter i hele landet.

Bakgrunn for notatet:

Kulturdepartementet har lagt frem forslag om ny forskrift om tilskudd til frivillighetsentraler. I høringsnotatet presenteres 4 ulike modeller for fordeling av tilskudd. Departementet ønsker innspill på hvilken modell som skal iverksettes.

Konklusjon:

Vi anbefaler modell 4, med bakgrunn i at dette på sikt vil gi mindre sårbarhet, og større faglig miljø, som medfører at frivillighetsentralene i langt større grad kan fungere som en brobygger og serviceorgan for frivilligheten.

Vi ønsker imidlertid å belyse noen problemstillinger med frivilligsentralene opp mot frivilligheten:

Om rollen til frivillighetsentralene:

Det er kommet mange rapporter om frivillighetsentralene, flere av disse peker på rollen frivillighetsentralene har opp mot frivillige organisasjoner. I 2014 skrev Håkon Lorentzen notatet «Frivilligsentralene og fremtiden» for KS. Der trekker han frem intensjonen om at frivilligsentralen skal være "bindeledd og kontaktpunkt" for frivillige aktører, som har ligget til grunn i ordningen helt siden 1991. Han mener det viktigste vilkåret for at frivilligsentralene skal kunne fylle en rolle som koordinerende bindeledd er at de ikke oppfattes som "konkurrent, men som et serviceorgan, et ledd som kan stimulere nytenking og aktiviteter, både i og utenfor etablert foreningsliv". Han trekker frem at frivilligsentralene kan bistå sine samarbeidspartnere med kunnskap og kompetanse, de kan lede samarbeidsfora, bidra til oppstart av nye prosjekter og til å finne nye finansieringskilder.

Vi støtter dette og mener dette er helt avgjørende for at frivillige organisasjoner skal knytte seg til og bruke frivillighetsentralene. Basert på tilbakemeldinger fra organisasjoner, lag og

foreninger er vi usikre på om det er slik det fungerer i kommunene i dag. De opplever at mange frivilligsentralene driver egne aktiviteter uten å søke samarbeid med lokale lag og foreninger.

Fra forskningen vet vi at friluftsansisasjonene, egenorganiserte og grupper med størst behov for midler og tiltak sitter sjelden ved bordet når ressursene fordeles. Mange av hovedprioriteringene treffer de som har god helse og er fysisk aktive fra før. Derfor mener vi at frivilligsentralene skal jobbe for å kartlegge behov og skape dialog mellom kommunen og frivillige organisasjoner som fremmer friluftsliv, egenorganisert idrett og annen fysisk aktivitet. Dette vil gjøre kommunene bedre i stand til å vite hva som skal til for å få enda flere i aktivitet, og iverksette nødvendige tiltak som treffer befolkningens ønsker og behov. En lokal frivillighetspolitikk vil klargjøre rollene og hindre at vi får en kommunal frivillighet som begrenser utvikling i lokale lag og foreninger.

Vi mener derfor at forskriften burde vært tydeligere på:

- at også de kommunale frivillighetssentralene som utgjør om lag 50%, bør ha et styret som har representanter fra frivillige organisasjoner.
- at frivillighetssentraler måles etter samarbeid og ikke egen aktivitet.
- at frivillighetssentralene bør formidle og understøtte organisasjonene og fungerer som en koordinerende partner mellom kommune og organisasjonene
- at frivillighetssentralen ikke skal prioritere søknadsarbeid for offentlige tilskudd med mål om å drive egen aktivitet. Dette fordi det skjer i konkurranse med frivilligheten som ofte ikke har ansatte. Frivillighetssentralene bør i stedet prioritere tid til å være en ressurs for frivilligheten og heller eventuelt søke midler sammen med en frivillig organisasjon.
- det er viktig med god lokal kunnskap om det eksisterende organisasjonslivet i kommunen. Frivillighetssentralene bør ha oppgaven med å lage oversikten over frivilligheten. En slik oversikt synliggjør aktiviteter og målgrupper som dekkes og ikke dekkes for å unngå unødvendig konkurranse mellom frivillighetssentralene og aktivitetstilbudet til de lokale frivillige organisasjonene.

Med vennlig hilsen
Norsk Friluftsliv

Bente Lier
Generalsekretær

Siri Meland
Fagsjef samfunnskontakt